Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Central), judecător Mîțu Gheorghe
Dosarul nr. 2ri-186/24 (2-18135525-02-2ri-05042024)

D E C I Z I E

14 noiembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Panov Ana
Judecătorii Malîi Ala și Mămăligă Natalia

soluționând fără citarea părților, recursul declarat de lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm", Roșca Vitalie,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 5 martie 2024, prin care s-a respins cererea,

în cauza de insolvabilitate la cererea înaintată de lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm", Roșca Vitalie, cu privire la aprobarea proiectului bilanțului de repartiție a activelor,

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei:

La 18 octombrie 2012 Cujbă Angela s-a adresat în instanţa de judecată cu cererea de chemare în judecată împotriva Farmaciei SRL „Tehmedfarm" privind lichidarea întreprinderii.

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 3 februarie 2014 s-a dispus dizolvarea SRL „Farmacia Tehmedfarm" cu deschiderea procedurii lichidării, în calitate de lichidator fiind numit Ciobanu Dorin (Vol. I, f.d. 79-80; 83-85).

La 6 martie 2017, prin încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, s-a aprobat bilanțul provizoriu de lichidare a SRL „Farmacia Tehmedfarm" și s-a pus în sarcina lichidatorului Ciobanu Dorin, continuarea procedurii de lichidare.

Iar, la 7 februarie 2021, Judecătoria Chișinău (sediul Central), a emis încheierea prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea înaintată de Solovei Lilia privind revocarea lichidatorului SRL „Farmacia Tehmedfarm" și desemnarea în această funcție a administratorului autorizat Melnic Vitalie, s-a aprobat cererea de demisie

înaintată de lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Ciobanu Dorin, s-a demisionat administratorul autorizat Ciobanu Dorin, autorizație nr. 13 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției, din funcția de lichidator al SRL „Farmacia Tehmedfarm”, în proces de lichidare, și s-a numit în funcția de lichidator al SRL „Farmacia Tehmedfarm”, în proces de lichidare, administratorul autorizat Roșca Vitalie, autorizație nr. 117 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției.

La 27 martie 2023, lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie, a depus cerere cu privire la aprobarea proiectului de repartizare (bilanţ de repartiţie) a activelor SRL „Farmacia Tehmedfarm”, în proces de lichidare din 24 martie 2023.

În argumentarea cererii, lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie a invocat că prin încheierea instanţei de judecată din 05 februarie 2021, administratorul autorizat Vitalie Roşca a fost desemnat în funcţia de lichidator al SRL „Farmacia Tehmedfarm”.

Relevă că în cadrul exercitării atribuţiilor, s-a stabilit că entitatea dizolvată deţine cu drept de proprietate bunurile imobile cu număr cadastral *****, cu suprafaţa de *****. şi număr cadastral *****, cu suprafaţa de *****., amplasate în *****.

Notează că prin raportul de evaluare din 15 martie 2021, aceste bunuri au fost evaluate la sumele de 1 831 000 lei bunul cu numărul cadastral ***** şi 633 000 lei bunul cu numărul cadastral *****, iar în total 2 464 000 lei. Bunurile au fost expuse la două licitaţii, care au eşuat.

Relatează că prin notificarea din 23 decembrie 2021, lichidatorul a notificat asociaţii întreprinderii despre posibilitatea de a prelua bunurile în contul părţii sociale din entitate, la preţul de 2 464 000 lei, cu condiţia achitării proporţionale a onorariului lichidatorului.

Menționează că de la asociaţii Cujba Angela, Antoci Maria şi Caftanat Silvia careva oferte nu au parvenit, iar, de la asociata Solovei Lilia a parvenit o ofertă de acceptare a preluării bunurilor în condiţiile indicate în notificare. Astfel, lichidatorul a acceptat oferta înaintată de Solovei Lilia şi a purces la procedura de transmitere a bunurilor, conform bilanţului de repartiţie.

Indică că conform bilanţului, repartizarea activelor şi mijloacelor băneşti este proporţională cotelor părţi deţinute de asociaţi în capitalul social al întreprinderii, după cum urmează: Solovei Lilia - preluarea bunurilor imobile cu achitarea în masa debitoare a excedentului; Cujbă Angela - 1 093 633,52 lei; Antoci Maria - 10 509,52 lei și Caftanat Silvia - 8 579,20 lei.

Afirmă că în prezentul dosar de lichidare, creditori nu sunt și că încercările eşuate de înstrăinare a bunurilor au generat soluţia de a transmite bunurile către asociaţii care au dorit preluarea, deoarece procesul de judecată poate dura la

nesfirşit. În aşa mod, lipsa creditorilor generează obligatoriu transmiterea bunurilor către asociaţi, proporţional participaţiunii lor la capitalul social.

La fel, invocă că lichidatorul a efectuat calculele necesare şi având în vedere manifestarea de voință a asociaţilor, precum şi specificul bunurilor vizate, a decis transmiterea acestora către asociatul care a dorit să le preia, cu dispunerea achitării de către acesta a excedentului.

Lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie a solicitat aprobarea proiectului de repartizare (bilanţ de repartiţie) a activelor SRL „Farmacia Tehmedfarm” în proces de lichidare; transmiterea în proprietatea Liliei Solovei a bunurilor imobile cu numărul cadastral *****, cu suprafaţa de *****. şi numărul cadastral *****, cu inserarea menţiunii că încheierea respectivă serveşte temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate al Liliei Solovei asupra bunurilor nominalizate şi pentru intabularea de către Agenţia Servicii Publice a dreptului respectiv; achitarea de către Solovei Lilia a sumei de 1 278 323,20 lei pe contul de acumulare al SRL „Farmacia Tehmedfarm” în BC „Moldindconbank” SA, cu titlu de excedent al contravalorii bunurilor şi a sumei de 153 599,04 lei cu titlu de onorariu al lichidatorului; achitarea de către lichidator a sumei de 1 093 633,52 lei către Cujbă Angela; achitarea de către lichidator a sumei de 10 509,52 lei către Antoci Maria; achitarea de către lichidator a sumei de 8 579,20 lei către Caftanat Silvia.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 5 martie 2024 a fost respinsă cererea înaintată de lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie, privind aprobarea proiectului bilanțului de repartiție a activelor SRL „Farmacia Tehmedfarm”, în proces de lichidare, din 24 martie 2023.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 19 martie 2024, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 5 martie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond, cu emiterea unei decizii prin care să fie admisă cererea.

Argumentele recurentului:

În argumentarea cererii de recurs, lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie a invocat că încheierea recurată a neglijat în totalitate poziţia lichidatorului cu privire la preţul bunurilor, prima instanţa omițând să constate faptul că preţul bunului în prezent nu poate sancţiona retroactiv o procedură de transmitere care a avut loc anterior. Or, este cert că legalitatea procedurii de transmitere a bunurilor urmează de analizat doar prin prisma şi în coraport cu valoarea bunurilor din momentul transmiterii.

Notează că deși bunurile ulterior s-au scumpit nu poate servi temei pentru a constata că procedura de transmitere este incorectă.

Consideră că încheierea recurată nu oferă un tratament egal argumentelor şi acţiunilor tuturor participanţilor la proces, după cum prevede legea.

La fel, invocă că materialele cauzei atestă că, în cadrul procesului de lichidare al SRL „Farmacia Tehmedfarm" au fost efectuate mai multe evaluări ale celor două bunuri cu numărul cadastral ***** şi *****. Astfel, lichidatorul precedent Ciobanu Dorin a efectuat o evaluare a bunurilor în anul 2015, în care preţul bunurilor este de 2 709 000 lei.

Ulterior, lichidatorul Vitalie Roşca a evaluat bunurile în anul 2021, raportul de evaluare perfectat de Camera de Comerţ şi Industrie a stabilit că încăperea cu numărul cadastral *****, cu suprafaţa de *****. a fost evaluată la 1 831 000 lei, iar imobilul cu numărul cadastral ***** (subsol), cu suprafaţa de ***** m.p., a fost evaluat la 633 000 lei, în total 2 464 000 lei.

Relevă că respectivul raport de evaluare la suma de 2 464 000 lei a fost adus la cunoştinţă soţului Angelei Cujba, Cujba Igor, sub semnătură în şedinţa de judecată încă în anul 2021 şi a fost la dispoziţia acesteia şi a avocatului Lunca Ion în tot acest răstimp.

Remarcă că raportul de evaluare şi suma dată nu au fost contestate de Cujba Angela, prin urmare aceste pretinse argumente nu ştirbesc din legalitatea cererii lichidatorului.

Afirmă că toată procedura de valorificare a bunurilor, adică licitaţiile eşuate, notificarea asociaţilor, examinarea ofertelor şi transmiterea bunurilor din speţă au avut loc în anul 2021, adică în anul când a avut loc evaluarea propriu-zisă, prin urmare atunci cînd a avut loc transmiterea, preţul bunurilor era corespunzător.

Menționează instanţei de judecată că regula generală a legii civile este că legea nu acţionează retroactiv, conform art. 7 alin. (1) Cod Civil.

Consideră inadmisibil de ridicat careva critici pe motiv că ulterior, preţul bunurilor s-a majorat, or, la data transmiterii preţul era corect şi valabil, sau cel puţin careva probe contrare nu au fost aduse, deci obligaţia pozitivă statuată de art. 118 Cod de procedură civilă, nu a fost îndeplinită.

La 10 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, Cujba Angela a depus referință asupra recursului declarat de lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm", Roșca Vitalie. A solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 5 martie 2024.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost pronunţată la 5 martie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la 19 martie 2024, prin intermediul poștei electronice (f. d. 153-157 vol. VI)

Astfel, recursul declarat de lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 5 martie 2024, se consideră depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

În accepțiunea art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Din lucrările cauzei rezultă că, la 18 octombrie 2012, Cujbă Angela s-a adresat în instanţa de judecată cu cererea de chemare în judecată împotriva Farmaciei SRL „Tehmedfarm” privind lichidarea întreprinderii.

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 3 februarie 2014 s-a dispus dizolvarea SRL „Farmacia Tehmedfarm” cu deschiderea procedurii lichidării, în calitate de lichidator fiind numit Ciobanu Dorin (Vol. I, f.d. 79-80; 83-85).

La 6 martie 2017, prin încheierea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, s-a aprobat bilanțul provizoriu de lichidare a SRL „Farmacia Tehmedfarm” și s-a pus în sarcina lichidatorului Ciobanu Dorin, continuarea procedurii de lichidare.

Iar, la 7 februarie 2021, Judecătoria Chișinău (sediul Central), a emis încheierea prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea înaintată de Solovei Lilia privind revocarea lichidatorului SRL „Farmacia Tehmedfarm” și desemnarea în această funcție a administratorului autorizat Melnic Vitalie, s-a aprobat cererea de demisie înaintată de lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Ciobanu Dorin, s-a demisionat administratorul autorizat Ciobanu Dorin, autorizație nr. 13 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției, din funcția de lichidator al SRL

„Farmacia Tehmedfarm”, în proces de lichidare, și s-a numit în funcția de lichidator al SRL „Farmacia Tehmedfarm”, în proces de lichidare, administratorul autorizat Roșca Vitalie, autorizație nr. 117 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției.

La 27 martie 2023, lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie, a depus cerere cu privire la aprobarea proiectului de repartizare (bilanţ de repartiţie) a activelor SRL „Farmacia Tehmedfarm”, în proces de lichidare din 24 martie 2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 5 martie 2024 a fost respinsă cererea înaintată de lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie, privind aprobarea proiectului bilanțului de repartiție a activelor SRL „Farmacia Tehmedfarm”, în proces de lichidare, din 24 martie 2023.

Colegiul judiciar apreciază ca fiind greșită soluția instanței de fond cu privire la respingerea cererii depuse de lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie.

În argumentarea soluției sale, instanța de insolvabilitate reține că asociatul Cujbă Angela nu este de acord cu prețul la care au fost evaluate bunurile imobile cu număr cadastral *****, cu suprafaţa de *****., şi numărul cadastral cadastral *****. Totodată, prima instanță constatată că proiectul bilanțului de repartiție a activelor SRL „Farmacia Tehmedfarm”, în proces de lichidare, a fost elaborat la data de 24 martie 2023 în care se face trimitere la un raport de evaluare a bunurilor imobile, care se includ în activele SRL „Farmacia Tehmedfarm”, în proces de lichidare, datat cu 15 martie 2021.

Astfel, instanța de fond a conchis că lipsa unui raport de evaluare actualizat, este evident, fiind un fapt notoriu, că în perioada anilor 2021-2023 prețurile de piață la bunurile imobile din mun. Chișinău, au crescut și consideră necesar de a respinge cererea înaintată de lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie, privind aprobarea proiectului bilanțului de repartiție a activelor SRL „Farmacia Tehmedfarm” în proces de lichidare, din 24 martie 2023.

În accepțiunea art. 230 alin. (1) și (4) Cod civil, rezultă: în termen de 15 zile de la data expirării termenului de înaintare a creanţelor, lichidatorul este obligat să întocmească bilanţul provizoriu de lichidare, care să reflecte valoarea de bilanţ şi valoarea de piaţă a activelor inventariate, inclusiv creanţele înaintate şi validate de lichidator, precum şi cele nerecunoscute de lichidator şi/sau care se află pe rol în instanţa de judecată. Bilanţul provizoriu de lichidare se prezintă, în termen de cel mult 10 zile de la data întocmirii, participanţilor (asociaţilor, acţionarilor, membrilor) şi creditorilor cunoscuţi şi se aprobă în termen de 30 de zile de către organul sau instanţa care a desemnat lichidatorul.

Iar, conform alin. (2) art. 230 Cod civil, evaluarea activelor incluse în bilanţul provizoriu de lichidare se efectuează de către lichidator la preţurile medii de piaţă din localitatea amplasării lor. Dacă evaluarea activelor este dificilă ori participantul (asociatul, acţionarul, membrul) sau creditorul nu este de acord cu valoarea bunului determinată de lichidator, acesta din urmă antrenează în evaluare un evaluator în domeniu. În cazul în care în urma evaluării se stabileşte că solicitarea persoanei care a contestat valoarea determinată de lichidator a fost întemeiată, cheltuielile de evaluare sînt suportate de lichidator. *Dacă pînă la data aprobării bilanţului provizoriu de lichidare nicio parte nu contestă valoarea de piaţă stabilită de lichidator, evaluarea se prezumă a fi corectă şi definitivă*.

În acest sens, Colegiul judiciar constată că deși din conținutul normei precitate, legiuitorul a stipulat că în condițiile în care pînă la data aprobării bilanţului provizoriu de lichidare nicio parte nu contestă valoarea de piaţă stabilită de lichidator, evaluarea se prezumă a fi corectă şi definitivă, totuși instanța de insolvabilitate a ținut cont doar de obiecțiile asociatei Cujbă Angela privitor la dezacordul cu prețul la care au fost evaluate bunurile imobile.

În acest sens, Colegiul judiciar reține ca întemeiate alegațiile recurentului precum că lichidatorul Vitalie Roşca a evaluat bunurile în anul 2021, iar prin raportul de evaluare perfectat de Camera de Comerţ şi Industrie a fost stabilită valoarea bunurilor imbile, 2 464 000 lei și a precizat că raport de evaluare a fost adus la cunoştinţă soţului Angelei Cujba, Cujba Igor, sub semnătură în şedinţa judiciară încă în anul 2021 şi a fost la dispoziţia acesteia şi a avocatului Lunca Ion.

Prin urmare, instanța de insolvabilitate prematur a dispus respingerea cererii privind aprobarea proiectului bilanțului de repartiție a activelor SRL „Farmacia Tehmedfarm”, în proces de lichidare, pe motiv că valoarea bunurilor imobile, care formează activele SRL „Farmacia Tehmedfarm”, în proces de lichidare, este subestimată.

În atare situație se deduce că, temeinicia cererii lichidatorului, prin prisma prevederilor art. 230 Cod civil, prezentată în fața instanței în scopul apărării drepturilor sale, nu au fost clarificate de instanța de insolvabilitate, deși ultima avea obligația de a se pronunța asupra fiecărui argument, astfel ca acestea să fie răsturnate de instanță, pentru a da posibilitate instanței de recurs să exercite controlul judiciar a soluției pronunțate.

Instanța de recurs apreciază ca pripită soluția primei instanțe, întrucât analiza pe care instanța de judecată a efectuat-o în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții nu întrunește condiția de a fi clară, precisă, conchisă și fermă, precum și să aibă putere de convingere.

În conformitate cu art.270 din Codul de procedură civilă, încheierea judecătorească trebuie să conțină motivele care au determinat concluziile instanţei şi legea guvernantă.

Colegiul judiciar conchide că, recurentul nu a fost auzit de instanța inferioară într-un mod echitabil, cu respectarea garanțiilor prevăzute la articolul 6 din Convenție.

La caz, este relevantă jurisprudența CtEDO, care a statuat în cauza Hiro Balani vs. Spania că, în cazul în care instanţa de judecată se abține de a da un răspuns special şi explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părţii care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a articolului 6 §1 din CEDO.

Astfel, Colegiul judiciar deduce că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu şi să răspundă în mod sigur şi expres la toate cererile şi obiecțiile formulate de către părți, însă în condițiile din speță încheierea recurată nu corespunde acestor calități.

Sub acest aspect, Colegiul judiciar învederează că, prin prisma jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea hotărârii judecătorești ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, or, funcția unei decizii motivate este să demonstreze părţilor că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. O hotărâre se consideră motivată în mod corespunzător atunci când permite părţilor să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlande).

În această ordine de idei, este evident că, în condițiile din speță, constatările instanței de fond nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării şi adoptării soluției emise, astfel încât instanța de recurs fiind în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții şi să verifice temeinicia şi legalitatea soluției adoptate.

Din considerentele menționate şi având în vedere omisiunile instanței de fond care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul judiciar consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral încheierea instanței de insolvabilitate cu restituirea cauzei spre rejudecare.

La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cele menționate şi rejudecând acțiunea, să emită o soluție întemeiată, legală, motivată cu respectarea normelor de procedură civilă și drepturilor procedurale ale părților.

În conformitate cu art. 425, art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 5 martie 2024, emisă în cauza de insolvabilitate la cererea înaintată de lichidatorul SRL „Farmacia Tehmedfarm”, Roșca Vitalie cu privire la aprobarea proiectului bilanțului de repartiție a activelor, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul: Panov Ana

Judecătorii: Malîi Ala

Mămăligă Natalia